

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1210
Toplantı Tarihi/Sayısı : 30.5.2023/32
Karar Numarası : 2023/488
Başvuran : E. E.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Sungurlu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın bulunduğu ceza infaz kurumundaki tutulma koşullarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesi ve ekleri doğrultusunda, Ulusal Önleme Mekanizması Birimi tarafından incelemesi gerçekleştirilen başvuruda özetle başvuran:

- a. 11/4/2022 tarihinde tek kişilik odaya alındığını,
- b. Tek kişilik odaya alındığı için İdareye olan tepkisini dile getirmeye çalıştığında İnfaz ve Koruma Başmemurunun kendisine fiziksel ve psikolojik şiddet uyguladığını,
- c. İdareye yazdığı dilekçelerin dikkate alınmadığını, bu nedenle kendisine fiziksel olarak zarar verdiğini ve hücreye koyma cezası aldığını,
- ç. Diğer kurumlara yazdığı dilekçelerin gönderilmediğini iddia etmiştir.

3. Muhatap Sungurlu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan 15/9/2022 tarihli yazılı görüşte özetle:

- a. Başvuranın 19/7/2022 tarihinde ... numaralı odada çay bardağını kırarak yüzünün çeşitli yerlerini kestiğini,
- b. Başvuranın bu nedenle Disiplin Kurulu Başkanlığının 27/7/2022 tarih ve 2022/561 sayılı kararı ile hücreye koyma cezası aldığı,
- c. Sungurlu İnfaz Hakimliğinin 2/8/2022 tarih ve 2022/... sayılı kararı ve Sungurlu Ağır Ceza Mahkemesinin 10/8/2022 tarih ve 2022/... Değişik İş sayılı kararınca itirazın reddedildiği ve disiplin cezasının onandığı,
- ç. Başvuranın Kurumda bulunduğu süre boyunca 110 adet dilekçesinin ilgili kurumlara gönderildiği belirtilmiş ve ilgili bilgi ve belgeler Kurumumuza iletilmiştir.

4. Muhatap Kurumdan alınan yazılı görüş başvurana iletilmiş, başvuran süresi içerisinde yazılı görüşünü sunmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/1/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında düzenlenmiştir.

6. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamında Kuruma bizzat başvuru yapabileceği*" belirtilmiştir.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*" başlıklı 67'nci maddesinin birinci fıkrasına göre;

"*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları, muhatap Kurumun yanıtları, konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

9. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre; "*Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya ve muameleye tabi tutulamaz.*" "*Devletin bireyin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına saygı yükümlülüğü, öncelikle kamu otoritelerinin bu hakka müdahale etmemelerini, yani anılan maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şekillerde kişilerin fiziksel ve ruhsal zarar görmelerine neden olmamalarını gerektirir.*" (Anayasa Mahkemesi [AYM], *Cezmi Demir ve diğerleri*, B. No: 2013/293, 17.7.2014, para. 81).

10. AYM, kötü muameleye maruz kalması nedeniyle mağdur olduğunu ileri süren kişilerin kötü muamele yasağı kapsamına giren ağırlıkta bir muamele görmüş olabileceklerini gösteren emareleri ve delilleri sunmaları gerektiğini; bu kapsamda mağdur olduğunu ileri süren kişilerin olgulara dayanmayan yetersiz açıklamalarının; keza iddialarının delillerle desteklenmemesi hatta kimi zaman delillerin uyumsuzluğu, kötü muamelenin yapıldığı yer,

zaman ve diğer konulardaki çelişkili ifadeleri gibi hususların kötü muamelenin gerçekliğini şüpheye düşüreceğini ifade etmektedir (AYM, *Beyza Metin*, B. No: 2014/19426, 12.12.2018, para. 45).

11. Başvuran, 11/4/2022 tarihinde tek kişilik odaya alındığını, tek kişilik odaya alındığı için İdareye olan tepkisini dile getirmeye çalıştığında İnfaz ve Koruma Başmemurunun kendisine fiziksel ve psikolojik şiddet uyguladığını, İdareye yazdığı dilekçelerin dikkate alınmadığını, bu nedenle kendisine fiziksel olarak zarar verdiğini ve hücreye koyma cezası aldığını iddia etmiştir. Kurumumuzca edinilen belgelere göre; başvuranın 11/4/2022 tarihinde B-8 numaralı odadan alınıp BT-35 numaralı odaya yerleştirildiği, aynı tarihli Oda Koşu Değişikliği-Eşya Tutanağını imzaladığı, sonrasında oda değişikliği ile ilgili İdareye herhangi bir başvuruda bulunmadığı tespit edilmiştir.

12. İncelenen belgelerden; başvuranın 19/7/2022 günü, kantinden temin etmiş olduğu çay bardağını kırıp bardağın parçaları ile yüzünün çeşitli yerlerine zarar vermiş olduğu, sonrasında durumu bildirmek için odasında bulunan acil çağrı butonuna bastığı ve görevli personele kendisini kestiğini beyan ettiği, İnfaz ve Koruma Başmemuru ile birlikte yeterli sayıda personelle odasından alınıp Kurum revirine çıkarıldığı ve darp-cebir raporunun düzenlendiği anlaşılmıştır. Aynı tarihte düzenlenen tutanağa istinaden başvuran hakkında disiplin soruşturmasının başlatıldığı, başvurandan üç gün içinde savunmasını sunmasının istendiği, savunma istem yazısının başvurana tebliğ edildiği, başvuranın 22/7/2022 tarihinde savunmasını yazılı olarak sunduğu, aynı tarihte İnfaz ve Koruma Başmemuru ile birlikte iki infaz ve koruma memurunun da ifadesinin alındığı görülmüştür.

13. 21/7/2022 tarihinde başvuran ile Kurum psikoloğu bireysel görüşme gerçekleştirmiş ve görüşme sonucunda Psiko-Sosyal Servis Raporu oluşturmuştur. Raporda, başvuranın sağlık problemleri olduğu için revir birimine çıkmak istediği, çıkarılmaması nedeniyle öfkelenip kendisine zarar verme eyleminde bulunduğu, başvuranın isteğinin hemen gerçekleşmemesi nedeniyle kendisine zarar verme davranışında bulunmasının bu davranışında ikincil bir kazanç edinme amacının olduğu izlenimi yarattığı belirtilmiştir. Ayrıca başvuranın Disiplin Kurulu Başkanlığına sunduğu 22/7/2022 tarihli savunmasında da kendisine zarar vermesinin nedeni olarak; tekli koğuşa alınması ile kullandığı ilaçların Kurum doktoru tarafından değiştirilmesi ve Kurum revirine çıkmak istediğini belirtmesine rağmen çıkarılmaması olarak belirtilmiştir.

14. Disiplin Kurulu Başkanlığı, başvuran hakkında 27/7/2022 tarihli ve 2022/... sayılı kararı ile 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 43'üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (g) bendinde yer alan "*her türlü ateşli silah, mermi, patlayıcı madde, kesici, delici, yaralayıcı, bereleyici alet, yakıcı, aşındırıcı, boğucu, bayıltıcı, kör edici gaz ve ecza, her türlü zehir ve uyuşturucu ilaç ve madde, cep telefonu, telsiz ve sair elektronik haberleşme aracını kuruma sokmak, bulundurmak, kullanmak*" hükmü gereğince "*11 gün hücreye koyma*" cezası vermiştir. Başvuran, Disiplin Kurulu Başkanlığının kararı hakkında 29/7/2022 tarihinde Sungurlu İnfaz Hâkimliğine itiraz dilekçesi sunmuştur.

15. Sungurlu İnfaz Hâkimliği 2/8/2022 tarihli kararında, Sungurlu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü Disiplin Kurulu Başkanlığının kararına karşı başvuran tarafından yapılan itirazın reddine karar vermiştir. Başvuran, 4/8/2022 tarihli dilekçesi ile Hâkimliğin kararına itiraz etmiş ve Sungurlu Ağır Ceza Mahkemesi, 10/8/2022 tarihli kararı ile itirazın reddine karar verilmiştir. Başvuranın Kurumumuza göndermiş olduğu başvuru dilekçesi incelendiğinde; başvuranın şikâyetinin kendisine verilen 11 gün hücreye koyma cezasına

ilişkin olmadığı, İdarenin almış olduğu kararlara ilişkin tepkisini ortaya koyduğunda İnfaz ve Koruma Başmemurunun kendisine fiziksel ve psikolojik şiddet uyguladığına ilişkin olduğu anlaşılmıştır. Ancak başvuranın kötü muamele yasağı kapsamına giren ağırlıkta bir muamele görmüş olabileceğini gösteren emare ve delilleri Kurumumuza sunmadığı, muhatap Kurumun yazılı görüşü kendisine gönderildikten sonra süresi içinde yazılı görüş de sunmadığı, bu nedenle açıkça dayanaktan yoksun olan iddianın kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

16. Başvuranın diğer iddiası; diğer kurumlara yazdığı dilekçelerin gönderilmediğine ilişkindir. Muhatap Kurumun yazılı görüşüne göre başvuranın Kurumda bulunduğu süre boyunca 110 adet dilekçesinin ilgili yerlere gönderildiği anlaşılmıştır. Başvuranın bu iddiası ile ilgili olarak Kurumumuza herhangi bir delil sunmadığı, incelenen belgelerden mahkemelere yazdığı dilekçelerin ilgili mahkemelere gönderildiği, mahkemelerden gelen evrakın da başvurana tebliğ edildiği tespit edildiğinden; açıkça dayanaktan yoksun olan iddianın kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

30/5/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TIRYAKI
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye